Diamond Mountain University
Depth Course 5: Setting Fire to Your Meditation, Part II

Reading Four: One, or Many?

The following translation is an excerpt from Master Kamalashila's text on meditation., called Bhavana Krama, or The Steps of Meditation. Master Kamalashila wrote three such books on meditation, all with the same title, the one we are using is the middle one. This work can be found in Tibetan in the ACIP database, TD3915, folios 29B-30B.

****

One, or Many?

རིགས་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་ཏེ། སཱ་ལུ་ལྗང་པ་ལ་སོགས་པ་ལས།
བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

इयं च युक्तिर् भगवतो ऽभिप्रेता शालिस्तम्बादौ। स्वतः परत उभाभ्याम् अहेतोश् च जन्मनिषेधात्।

The Conqueror also had this same line of reasoning in mind in such works as the *Green Rice Sutra,* where he denied that things could begin either from themselves, or from something else, or from both, or without any cause at all.

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདི་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

अथवा एवं युक्त्या विचारयेत्। द्विविधा भावा रूपिणो ऽरूपिणश् च।

Looking at it from another angle, we can employ this same line of reasoning. There are two types of functional things—physical, and non-physical.

དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

तत्रापि तावद् रूपिणो घटादयस् ते ऽणुशो विभिन्नरूपत्वान् नैकस्वभावाः।

First let us consider something like a water pitcher, which has physical substance. It is actually a conglomeration of separate atomic particles. So it cannot have the inherent quality of being a singular thing.

རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཤར་ནུབ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

अणूनां पूर्वापरावस्थितानां पूर्वादिदिग्भागत्वेन विभिद्यमानानाम् असिद्धाव् अप्यणुसंचयात्मकत्वे नानेकस्वभावो युक्तः।

And each of these atoms is located in either the left or the right side of the object, which means that of course each of them also has its own sides, like a left side, and so on. And then what happens if we take the discrete parts of each atom and divide them? We lose the atom. And since the object itself is made up of these atoms, then it cannot have the inherent quality of being multiple things.

གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མེད་པས་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །

न चैकानेकस्वभावव्यतिरेकेणापरः कश्चिद् भावस्वभावो ऽस्तीति निःस्वभावा एवामी परमार्थतः स्वप्नाद्युपलब्धरूपादिवद् रूपिणो भावाः।

And since there is no other option for a functional thing apart from either having an inherent quality of being singular or having an inherent quality of being multiple, then these physical things are like the physical forms we see in our dreams and so on—ultimately they are entirely devoid of any true nature.

དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

एतच् च भगवतैव चोक्तम् आर्यलंकावतारे।

As it was spoken by the Conqueror in the exalted sutra, *Journey to Lanka:*

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གླང་གི་རྭ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་མོར་བཤིག་ན་མི་འདུག་གོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤིག་ན་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །

गोविषाणं पुनर् महामते अणुशोऽपि विभिद्यमानं नावतिष्ठते। पुनर् अप्यणवो ऽपि विभिद्यमाना अणुत्वलक्षणेन नावतिष्ठन्त। इति।

> O You of Great Intellect, if you break down the horn of a bull into atomic particles, it disappears. And then if you break down each atomic particle, they lose their identity of being atomic particles.

གང་དག་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

ये चारूपिणस् ते ऽपि तथैव विचार्यमाणा निःस्वभावा एव।

We can also analyze those functional things which lack any physical substance in the same way, and we would find that they completely lack any true nature.

འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །

तथा हि बाह्यस्य नीलादेर् अर्थस्याभावात् सामर्थ्यत एव विज्ञानादयो
ऽरुपिणः स्कन्धा नीलादिरूपेण प्रतिभासन्त इत्यभ्युपेयम्।

Take a heap such as consciousness, which is not physical. Due to the fact that its object of perception—an outer object such as the color blue—does not exist, we must then accept that the intrinsic nature of the perceiving consciousness is the same as that of the objects perceived by it, such as the color blue.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་།

उक्तं च भगवता।

As the Conqueror also spoke in that same work:

།ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ།
།རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་།
།ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

बहिर्धा नास्ति वै रूपं स्वचित्तं दृश्यते बहिः। इति।

Outer physical objects do not exist—

It is our own mind
Appearing as an outer form.

[*Note: this same sutra quotation is most commonly referenced in Je Tsongkhapa's* Essence of Eloquence, on the Art of Interpretation, *his famous treatise on the Mind-Only school.*]

དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནར་མི་རུང་ངོ། །

ततश् च नीलादिचित्राकारनिर्भासतया ग्राह्यग्राहकाकारनिर्भासतया नैकस्वभावा अमी युक्ताः। न चैकस्यानेकरूपता युक्तिमती। एकानेकविरोधात्।

Because our consciousness and the like appears in myriad forms such as the color blue, and because it appears in the form of subject and object, it would be illogical to say that something like consciousness had the inherent quality of being a singular thing. Being singular is contradictory to being multiple, and so it would be impossible for a single thing to have the inherent quality of being multiple things.

གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མའི་ངོ་བོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུ་མ་ཉིད་ནི་གཅིག་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

एकस्य कस्यचित् स्वभावस्यासिद्धाव् अनेकरूपताप्य् अयुक्तिमती। एकसमूहरूपत्वाद् अनेकस्य।

You cannot find anything with an inherent quality of being a singular thing. And so, it would also be illogical for anything to possess some inherent quality of

being multiple, since the very nature of being multiple is to be composed of singulars.

ཇི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་དག་བརྫུན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

अथवा तत्रालीका एवामी रूपादय आकाराः प्रतिभासन्त इत्यभ्युपगम्यते। तदा विज्ञानम् अप्य् अलीकं प्राप्नोति। विज्ञानस्य तत्स्वरूपाव्यतिरेकात्।

If we accept the way that consciousness is falsely appearing to us in permutations such as physical form, then consciousness itself must be false. For our consciousness is not separate in nature from these permutations.

བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གུད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྫུན་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། །

न हि स्वयं प्रकाशमानरूपताव्यतिरेकेणान्यद् विज्ञानस्य रूपम् अस्ति। स्वयं च न निर्भासन्ते रूपादयः। तेषां च विज्ञानस्वरूपापन्नानाम् अलीकत्वे सर्वम् एव विज्ञानम् अलीकम् अभ्युपेतं स्यात्।

Suppose you had trouble accepting that our consciousness is essentially perceiving itself. If by some chance things like physical forms were not of the nature of consciousness—if they could appear on their own, still those things that appeared as perceptions of our consciousness would be false. And then we would have to accept that consciousness itself was false.

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

तस्मान् मायोपमं च विज्ञानम्। इत्युक्तं भगवता।

As the Conqueror spoke:

> Consciousness is like an illusion.

དེ་ལྟ་བས་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངེས་སོ། །དེའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

तस्माद् एकानेकस्वभावशून्यत्वेन परमार्थतोऽलीका एवामी सर्वभावा इति निश्चितम् एतत्। अयं चार्थ उक्तो भगवता लंकावतारे।

We are thus correct in saying that all these functional things are not ultimately real, since they are empty of having the inherent quality of being either singular or multiple. We find this same conclusion spoken by the Conqueror in the exalted sutra, *Journey to Lanka*:

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ།
།གཅིག་དང་གཞན་རྣམས་རྣམ་སྤངས་པར།
།སྣང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
།དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད།
།ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

यथैव दर्पणे रूपम् एकत्वान्यत्ववर्जितम् ।
दृश्यते न च तत्रास्ति तथा भावेषु भावता ॥ इति ।

Just like those shapes
That we see in a mirror—
Completely beyond
Being one thing or many,
Such is the nature
Of functional things.
Even though they appear,
They do not exist.

གཅིག་པ་ཉིད་དང་དུ་མ་ཉིད་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །

एकत्वान्यत्ववर्जितम् इति । एकत्वान्यत्वरहितम् इत्य् अर्थः ।

And what this quotation means is that things are free of being either truly singular or truly multiple.

ཡང་བཀའ་སྩལ་པ།

पुनश् चोक्तम् ।

He also spoke the following:

།བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་གོ།
།ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད།
།དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་མེད་ཅིང་།

།ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད།
།ཅེའོ། །

बुद्ध्या विविच्यमानानां स्वभावो नावधार्यते ।
अतो निरभिलाप्यास् ते निःस्वभावाश् च दर्शिताः ॥

Deconstruct things in your mind
And you will come to understand
In essence they cannot be grasped.
And because of this, it is explained
That they cannot be described, and
That they do not have a true nature.